

รายละเอียดของรายวิชา
คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

ศศ 0221 การจัดสวัสดิการสังคม (Social Welfare Management)

2. จำนวนหน่วยกิต

3(2-2-5)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น หมวดวิชาเลือก

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 2/2557 ชั้นปีที่ 3 ตามแผนการศึกษาของหลักสูตร

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

-

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

-

8. สถานที่เรียน

วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร (หน่วยจัดการศึกษาอำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอดอนตาล
อำเภอดงหลวง อำเภอหว้านใหญ่ อำเภอคำชะอี โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านसानแ้ว-นาโคกสูงและ
อำเภอนิคมน้ำอ้อย)

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

-

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจในความหมาย กระบวนการบริหารทางสังคม เพื่อสนองความต้องการของสังคม ศึกษารูปแบบ ลักษณะ งานสวัสดิการของรัฐและเอกชนไทย โดยเปรียบเทียบกับงานสวัสดิการของต่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ทั้งในเอเชีย ยุโรปและอเมริกาโดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- 1.1 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในความหมายและภาพรวมของสวัสดิการสังคม
- 1.2 อธิบายพัฒนาการ ความเป็นมาของงานสวัสดิการสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศ
- 1.3 อธิบายความสัมพันธ์ลักษณะขององค์การและการจัดองค์การสวัสดิการสังคม
- 1.4 สามารถวิเคราะห์นโยบายงานสวัสดิการสังคม
- 1.5 สามารถยกตัวอย่าง หลักการประกันสังคม ให้เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน
- 1.6 สามารถวิเคราะห์การสังคมสงเคราะห์ หลักการให้การสงเคราะห์ในสังคมไทย

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เป็นรายวิชาที่เปิดขึ้นใหม่ จากการพัฒนาหลักสูตร และเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ข้อมูลรอบด้าน และอิทธิพลความสำคัญกระบวนการบริหารทางสังคม ลักษณะ งานสวัสดิการของรัฐและเอกชนไทย โดยเปรียบเทียบกับงานสวัสดิการของต่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย กระบวนการบริหารทางสังคม เพื่อสนองความต้องการของสังคม นโยบาย ด้านการบริการทางสังคมของรัฐ รูปแบบสวัสดิการสังคมของรัฐ ท้องถิ่นและประชาชนในการจัดสวัสดิการทางสังคม เทคนิคการให้บริการสวัสดิการทางสังคม กรณีศึกษาการบริการสวัสดิการสังคมและชุมชน

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/หารฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง	ตามความต้องการของนักศึกษาและตามเนื้อหาที่ผู้สอนต้องการเพิ่มเติม	ศึกษากรณีตัวอย่างในพื้นที่เป้าหมายคนละ 1 โครงการ/กลุ่มละ 1 โครงการ	3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- 3.1 อาจารย์ประจำวิชากำหนดเวลาให้คำปรึกษาและแจ้งให้นักศึกษาทราบ
- 3.2 ทำตารางนัดหมายระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ผู้สอน โดยให้หัวหน้ากลุ่มรับผิดชอบประสานงาน
- 3.3 นัดพบให้คำปรึกษาในภาพรวมตามตารางนัดหมายรายสัปดาห์ ๆ ละ 2.30 ชั่วโมง

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้จิตสำนึกสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี มีวินัย มีความกล้าหาญ และอดทน และมีเหตุผลเชิงจริยธรรม

1.2 วิธีการสอน

สอนโดยใช้กระบวนการบรรยายและคิดวิเคราะห์ ความเป็นเหตุเป็นผล โดยใช้ระบบคิดที่ซับซ้อน ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ และความสำคัญของกระบวนการพัฒนาองค์การสวัสดิการสังคมไทย โดยใช้วิธีการระดมสมอง อภิปรายกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น การศึกษาด้วยตนเอง การสรุปอย่างเป็นระบบ

1.3 วิธีการประเมินผล

- (1) พฤติกรรมการเข้าเรียน และความใส่ใจ
- (2) ประเมินผลจากกิจกรรมระหว่างเรียน
- (3) ประเมินผลจากการสอบปลายภาคเรียน

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เนื้อหาวิชาสวัสดิการสังคมไทย ด้านแนวความคิด ทฤษฎี และความสัมพันธ์ของวิชากับศาสตร์อื่น ๆ ครอบคลุมถึงนโยบายสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานคลังและงบประมาณ องค์การและกระบวนการบริหารงาน รวมถึงแนวความคิด การจัดการภาครัฐแนวใหม่

2.2 วิธีการสอน

- (1) บรรยายเนื้อหาวิชา
- (2) ทำโครงการสาระการวิจัยศึกษากรณีตัวอย่าง
- (3) การนำเสนอรายงาน
- (4) ใช้การระดมสมอง กระบวนการคิด วิเคราะห์ ที่เป็นระบบ

2.3 วิธีการประเมินผล

- (1) การเข้าเรียน
- (2) การทดสอบระหว่างภาคเรียน
- (3) การนำเสนอรายงานศึกษากรณีตัวอย่าง
- (4) การสอบวัดผลปลายภาคเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

พัฒนาให้นักศึกษามีระบบความคิดที่ซับซ้อน และเป็นเหตุผล และมองเห็นถึงความสำคัญความจำเป็นของการบริหารพัฒนาหน่วยงานภาครัฐ

3.2 วิธีการสอน

- (1) การระดมสมอง
- (2) การอภิปรายกลุ่ม
- (3) ศึกษากรณีตัวอย่าง

(4) การสะท้อนความคิดอย่างเป็นระบบ

3.3 วิธีประเมินผล

- (1) สอบกลางภาค และปลายภาค
- (2) การนำเสนอรายงานทั้งที่เป็นเอกสารรายงาน และนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- (3) การสอบปากเปล่ารายบุคคลกับอาจารย์ผู้สอนตามตารางนัดหมาย

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

เน้นให้ทำงานเป็นรายบุคคล และทำงานเป็นทีม โดยผู้สอนเป็นที่ปรึกษาตลอดภาคการศึกษา และการนัดพบปะ ปรึกษาหารือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นครั้งคราวเพื่อสร้างความคุ้นเคยในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

4.2 วิธีการสอน

- (1) การระดมสมอง
- (2) การอภิปรายซักถาม
- (3) การมอบภารกิจเป็นรายกลุ่ม

4.3 วิธีประเมินผล

- (1) การประเมินตนเอง และให้เพื่อนประเมินในระบบไขว้
- (2) รายงานการทำงานเป็นทีม
- (3) สังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- (1) ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน ผ่านกระบวนการเรียนการสอน
- (2) ทักษะในการคิด วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงาน
- (3) ทักษะในการสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (4) ทักษะในการนำเสนอการศึกษากรณีตัวอย่างโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.2 วิธีสอน

- (1) การระดมสมอง
- (2) การอภิปรายกลุ่ม
- (3) การสะท้อนความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล
- (4) การนำเสนอผลการศึกษากรณีตัวอย่าง

5.3 วิธีประเมินผล

- (1) การประเมินตนเอง และให้เพื่อนประเมินในระบบไขว้
- (2) รายงานการทำงานเป็นทีม
- (3) สังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

หัวข้อของการเรียน	จำนวนชั่วโมงสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้สอน
สัปดาห์ที่ 1 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม 2. องค์ประกอบของสวัสดิการสังคม	3 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. อภิปราย	
สัปดาห์ที่ 2 1. วิวัฒนาการของงานสวัสดิการสังคม 2. งานสวัสดิการสังคมในประเทศไทย	3 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 3-4 1. องค์การสวัสดิการสังคม 2. ลักษณะขององค์การ 3. การจัดองค์การสวัสดิการสังคม	6 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 5 1. ความสำคัญของการจัดองค์การสวัสดิการสังคม 2. ประเภทขององค์การสวัสดิการสังคม	3 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 6 1. นโยบายงานสวัสดิการสังคม 2. การกำหนดนโยบายสวัสดิการสังคม	3 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 7-8 1. การประกันสังคม 2. ความหมายของการประกันสังคม 3. สอบกลางภาค	6 ชั่วโมง	1. บรรยาย/ แบบทดสอบ 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 9-10 1. หลักการประกันสังคม 2. ประเภทของการประกันสังคม	6 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	

หัวข้อของการเรียน	จำนวนชั่วโมงสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้สอน
สัปดาห์ที่ 11-12 1. รัฐสวัสดิการ 2. ลักษณะสำคัญของรัฐสวัสดิการ	6 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 13 1. การสังคมสงเคราะห์ 2. หลักการให้การสงเคราะห์	3 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 14-15 1. การประกันภัย 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกันภัย 3. ประเภทของการประกันภัยในประเทศไทย	6 ชั่วโมง	1. บรรยาย 2. การระดมสมอง 3. อภิปรายกลุ่ม 4. การสะท้อนความคิด	
สัปดาห์ที่ 16 สอบปลายภาค	3 ชั่วโมง	แบบทดสอบปลายภาค	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมิน	งานที่จะใช้ในการประเมินผู้เรียน	สัปดาห์ที่กำหนด	สัดส่วนของการประเมิน
1	การสอบ		50
	1. สอบกลางภาค	8	20
	2. สอบปลายภาค	16	30
2	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดเทอม	10
3	การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	ตลอดเทอม	5
4	รายงานเดี่ยวศึกษากรณีตัวอย่างระดับจุลภาค	ส่งนอกตาราง	10
5	รายงานกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างระดับมหภาคและการนำเสนอ	12	15
6	การสอบปากเปล่าศัพท์เทคนิคทางสวัสดิการสังคม	สอบนอกตารางตามการนัดหมาย	10

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

กฤษณา บุรณะพงศ์. “ผู้สูงอายุกับการขัดเกลาทางสังคมในครอบครัว ในการสืบทอด
คุณธรรมแก่เยาวชน ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ สังคมวิทยา มหาวิทยาลัย
สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ทรงธรรม สวณีย์. สวัสดิการผู้สูงอายุ : การมีส่วนร่วมของชุมชนภายใต้ภาวะวิกฤต.
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2540.

นิตา ชูโต. คนชราไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นิตารัตน์ ศิลปะ. ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร:
พิชชากรพิมพ์, 2539.

มัทนา พนานิรามย์. "หลักประกันผู้สูงอายุไทย : บทเรียนจากบางประเทศในเอเชีย" ใน วารสาร
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์_ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2546).

สุนทร โคมิน และ สนิท สัมครการ. (2522). ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือการสำรวจวัด.
กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุรกุล เจนอบรม. (2534). วิทยาการผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

1. หนังสือ ตำรา อื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับคำอธิบายรายวิชา
2. ฐานข้อมูลหอสมุดตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
3. เว็บไซต์ประกันสังคม , สำนักพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักสถิติแห่งชาติ, และ
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. คู่มือสวัสดิการสังคม
2. วารสารสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. วารสารกระทรวงการพัฒนาสังคม

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

1. การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
2. แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา โดยผู้เรียน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

1. การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา
2. ผลการสอบ และผลการเรียนรู้
3. ผลการประเมินผลของผู้เรียน

3. การปรับปรุงการสอน

1. การประชุมสัมมนารายวิชาประจำภาคการศึกษา
2. การวิจัยในชั้นเรียน
3. วางระบบการพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของคณาจารย์ประจำหลักสูตร

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

1. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา ได้แก่ ทบทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ

2. ทบทวนความรับผิดชอบของนักศึกษาจากงานที่มอบหมาย

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

1. นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปจากการจัดการเรียนการสอน
2. วางแผนพัฒนา ปรับรายวิชาจากข้อมูลข้างต้น ประกอบกับบริบทแวดล้อม โดยการประชุมปฏิบัติการ และรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคการศึกษา